

Billund Lokalafdeling
og

Hejnsvig – Vorbasse soldatervenner kreds

indbyder i fællesskab til en aften, hvor vi markerer Danmarks befrielse.

Vi markerer det fredag den 3. maj kl. 19.00 i Vorbasse Sognehus, Kirkegade 19, Vorbasse, og IKKE lørdag den 4. maj, da en del er forhindret på grund af konfirmation.

Vi vil igen i år sætter levende lys i vinduerne, synge fædrelandssange, og servere varme hveder. I år kommer journalist og forfatter Ole Blædel, Jels som via power point vil fortæller om sin morfar Gert Blædel, som var modstandsmand. Han dør i 2002, og Ole arver en stor hvid plasticpose, som er fyldt med breve, notater, lydoptagelser, samt men ikke mindst, morfarens FRIHEDSKÆMPERARMBIND. Det bliver startskuddet til bogen "Et halvt år i Gestapos kløer"

I Ole Blædels beretning får morfarens stemme plads i form af citatet fra de dagbøger, han skrev i tiden lige efter befrielsen. Resultatet er en stærk personlig øjenvidneberetning fra nogle af krigens mørkeste timer. Livet i koncentrationslejrene var præget af sult, sygdom, ydmygelse og korporlig såvel som psykisk terrorisering af fangerne. Det var en daglig kamp for overlevelse, og mange klarede den ikke. Men Gert Blædel gjorde, og han viede efterfølgende en stor del af sit liv til at fortælle om sine oplevelser under det nazistiske rædselsregime, for at ofrene og historien aldrig skulle blive glemt. En beretning, der ikke længere er pakket ned i en hvid plasticpose, men fortælles i bogen, der bærer frihedskæmperens armbind på forsiden. I 1944 bliver Gert Blædel afsløret, og i første omgang sendt til Vestre Fængsel og herfra videre til Frøslevlejren. Ved juletid i 1944 bliver han og en række andre danske fanger overflyttet til den noget barskere KZ lejr Neuengamme i Tyskland, inden de til sidst ender i arbejdslejren Dalum ved den tysk-hollandske grænse, hvor de bliver sat til at slæbe tømmer og grave skyttegrave i den sumpede mosejord. Ole vil levende fortælle og vise billeder, ligesom hans bog kan købes.

Alle er hjertelig velkommen. Tag gerne bekendte med, der er fri entre, og ingen tilmelding.

Kaffe og varme hveder koster kr. 30.-

Der er teleslynge og 2 skrivetolke, så man kan læse det som siges på et lærred.

Er der spørgsmål, så kontakt Kristian Hansen. Mail: karinogkristian@gmail.com Tlf. 3012 8351.

Venlig hilsen

Soldatervennekredsen og Høreforeningen

Følg os på vores hjemmeside: www.billund-hoereforening.dk

Se bagsiden

Lige lidt mere om Blædel:

Et halvt år i Gestapos klør er en sympatisk og dokumentarisk beretning om en godsforvalter på Midsjælland, som blev rekrutteret af skovridderen på Gyldenløves Høj til modtagearbejde for SOE. Det var typisk for den tidlige modstand, at det var personlige kontakter, som rekrutterede nye frihedskæmpere. Forvalteren deltog i den første nedkastning på Sjælland den 4. august 1943. Han blev arresteret af det tyske sikkerhedspoliti, assisteret af folk fra Schalburgkorpset, i oktober 1944. I første omgang blev han indsat i Frøslevlejren, men få måneder senere kom fangen med på den store juletransport til KZ-lejren Neuengamme og derfra til udekommandoen i Dalum nær den hollandske grænse. Her gravede fangerne kampvognsspærringer og løbegrave ofte i vand til livet. I slutningen af april og den første dag i maj 1945 hentede Røde Kors alle danske og norske fanger ud af, det som en forfatter har kaldt, "Helvede har mange navne".

Bogen er stramt kronologisk, og den bærende idé er at citere fra beretningsmaterialet, hvorfra forfatteren – som altså også er barnebarn – skriver en forklarende tekst. Konceptet virker upåklageligt, og man fastholdes i personens dramatiske rejse fra civilsamfund over modstand til den danske udgave af Holocaust. Som udgangspunkt er det bedst at citerede beretninger fremtræder i den originale form. Det ser ud til, at citaterne er blevet forsigtigt redigeret til moderne sprogbrug og tegnsætning. Næste alle beretninger, breve og andre skriftlige kilder fra besættelsen skriver navneord med stort. Beretningen er af høj kvalitet, idet Gert Blædel har en fin fornemmelse for den illustrative detalje uden at tabe det overordnede spor. Han er en glimrende fortæller. Der findes i dag et meget stort antal KZ-beretninger indsamlet af Frihedsmuseet, Frihedsfonden og Rigsarkivet samt lokale museer og arkiver. Men det er ret begrænset, hvad vi har om udkommandoen Dalum. De store koncentrationslejre havde mange hundrede udkommandoer og baubrigader.

Beretningen om modstandsarbejdet på Midsjælland er spændende læsning og særligt den glidende overgang fra den forsigtige start til at være med i bevæbnede natlige aktioner er godt beskrevet. Beretningen nævner chokket, da næsten hele Hvidsten-gruppen bliver henrettet i sommeren 1944. Hvidstenfolkene lavede præcis den samme illegale aktivitet som Gert Blædel. Det mest dramatiske øjeblik er, da Blædel og gruppelederen, samt to folk fra SOE København, skal modtage chefen for SOE i Danmark – Flemming Muus – der returnerer med nye ordrer fra London. Alt er klart med dobbelte kodeord, men i selve situationen bliver den engelske maskine angrebet af en tysk natjager. Aktionen afbrydes, og folkene forsvinder ind i skoven. Næste dag finder man den nedskudte Lancaster, men mirakuløs har Muus og besætningen overlevet. Besætningen kommer til Sverige, og SOE's leder kan genoptage sit arbejde med at skabe en undergrundshær.

Arrestationen følger et ikke ukendt mønster, hvor en detalje ødelægger en illegal aktion. Her er det en gammel lastbil med dårlige dæk, som udløser pågribelsen og oprulningen af det meste af modtagergruppen. Der er en forståelig bitterhed i beretningen, da det er medlemmer af Schalburgkorpset, der bistår Gestapo. Flere af gruppens medlemmer overlevede ikke besættelsen.

Det er kendt, at de danske KZ-fanger havde en mindre særstilling i lejrsystemet, idet de modtog tøj- og fødevarepakker, og at de danske myndigheder kendte de basale oplysninger om, hvem og hvor de 7.000 fanger var. Den store dansk-svenske redningsaktion var livsvigtig, da det lykkedes for Folke Bernadotte at få alle danske og norske fanger ud af Tyskland i absolut sidste øjeblik før det store sammenbrud. Antallet af døde danskere i KZ-systemet var på ca. 700. Men i Dalum døde kun 1 dansk fange.